

ДОСЛІДЖЕННЯ БІОГРАФІЇ МИХАЙЛА МИЛОРАДОВИЧА В КОНТЕКСТІ БАЛКАНСЬКОЇ ПОЛІТИКИ ПЕТРА I

ПАХІЛЬ В.В.,
аспірант
Національного
педагогічного університету
ім. М.П. Драгоманова

У даній статті розглядається біографія Михайла Милорадовича в період, що передував його призначенню Гадяцьким полковником. Вперше здійснюється спроба узагальнення та системного аналізу попереднього історіографічного доробку, що стосується його життєвого шляху, на тлі балканської політики Петра I.

Ключові слова: Михайло Милорадович, Україна, Гадяцький полк, Російсько-турецька війна (1710–1713 рр.), балканська політика Петра I, Прутський похід.

У центрі уваги сучасної української історичної науки є проблема відновлення історичної пам'яті. Одним із головних завдань, що постає перед істориком, є дослідження української еліти, історій окремих родів та їх видатних представників.

Незважаючи на значну історіографію дворянського стану, робіт, які б торкалися особи одного з перших представників сербського роду Милорадовичів в Україні немає. Чимало праць з історії та генеалогії дворянства, які опосередковано стосуються М. Милорадовича, вийшло ще у другій половині XIX – на початку XX ст. Найпомітніші з них – дослідження Г.О. Милорадовича, В.Л. Модзалевського та П.М. Петрова. Також важливим джерелом для проведення цього дослідження слугували окремі томи «Писем и бумаг императора Петра Великого», в яких зібрано численні документи, листи, накази та розпорядження Петра I, присвячені, в тому числі, балканській політиці. Із останніх робіт варто відзначити монографію та статті І.І. Лещиловської, статті П.М. Рудякова, в яких ретельно розглядаються сербсько-російські відносини минулих століть.

Головною метою цієї роботи є розкриття окремих епізодів життя Михайла Милорадовича, які зумовили його появу в Україні, їх систематизація та узагальнення. Для досягнення поставленої мети

нам необхідно простежити діяльність Михайла Милорадовича на батьківщині та розглянути шлях його еміграції до України.

Рід Милорадовичів відомий як одна з аристократичних та владних фамілій Герцоговини ще з XV ст. На кам'яному кріслі поблизу церкви в селі Ошаничи зберігся напис, датований XV ст.: «А се сто воеводе Стипана Милорад[овића?] А понови его воевода Петарь, синь му»¹.

Спочатку рід Милорадовичів іменувався Храбренами, але з часом це прізвище змінюється і зникає. Храбреновичі через сербських графів Охмукевичів, котрі за військові подвиги в старому й новому світі та за допомогу в завоюванні Америки були наділені статусом грандів Іспанії, ведуть свій родовід від одного з сербських царів у Македонії – Хрелі Охмукевича (XIV ст.), котрий воював проти персів у Малій Азії, був благодійником святогорських монастирів. Після падіння Сербського царства і тривалої боротьби проти турків Охмукевичі, зрештою, осіли в Герцоговині. Де їхній нащадок, Милослав Храбран Милорадович, в середині XVI ст. заснував монастир Благовіщення в селі Житомирлічі.

За царювання Олексія Михайловича в Росії були два Милорадовичі – Степан і Богдан, котрі займалися пошуком руди, зокрема, срібної, на ріках Кевролі та Мезені. В одній із царських грамот їх названо князями, оскільки в Сербії вони були «Кнези»².

Родіон Милорадович, нащадок Милослава Храбрана Милорадовича, жив у середині XVII ст. в Герцоговині, біля Мостара і ріки Наренти. Відомі його троє синів: Михайло, Ілля та Данило, а також син Михайла Родіоновича – Гаврило Михайлович, котрі жили в Герцоговині³.

І.І. Лещиловська вважає, що Милорадовичі переселились до України ще на самому початку XVIII ст.⁴ Проте особливих підстав для підтвердження такої думки немає. Є відомості, що Гаврило (Гавро) і Михайло, сини Іллі Милорадовича в 1707 р. привезли в Житомирлічі 9 книг пожалуванних Петром I монастирю, побудованому їхнім предком⁵. Хоча це, скоріше за все, свідчить про прямі або опосередковані контакти Милорадовичів із представниками Російського уряду, котрі відбувалися вже у той час. Тож видається цілком можливим, що вибір Михайла Милорадовича як виконавця балканської місії був не випадковим.

Варто зазначити, що контакти між Російським урядом та поневоленими православними народами Балкан, які були розділені між Османською, Австрійською імперіями й Венецією, відбувалися, в основному через духівництво та купців, вже в XVII ст. Проте вони значно активізувалися під час вдалих походів Петра I на Азов і знаменувались пе-

реходом окремих представників цих народів на російську службу. Тож, в будь-якому випадку, й перехід М. Милорадовича на службу до російського царя слід розглядати в проекції балканської політики Петра I.

Наприкінці 1710 р. Оттоманська Порта оголосила Росії війну. Після невдалих спроб зупинити її Петро I почав готувати Прутський похід.

У цей час, на межі 1710–1711 рр., в російському уряді з'являється не підписаний документ, думка («мнѣніе») невідомої особи, де серед військових і дипломатичних питань, пов'язаних із майбутньою війною, окрема увага приділялась необхідності написання грамоти до балканських правителів та їх народів із закликом піднятися на боротьбу проти поневолювачів, а також відправлення «государевы грамоты к тамошним народам» з підходящими людьми⁶.

Вчені, в тому числі й І. Лещиловська, схиляються до думки, що автором цього «мнѣнія» був Сава Владиславич-Рагузинський, сербський купець, котрий з початку XVIII ст. стрімко набирав вагу при Московському уряді, й користувався неабиякою довірою Петра I. Секретар англійського посольства при Російському дворі доносив, що саме Рагузинський керував офіційним і не офіційним обміном кореспонденцією з Туреччиною⁷, підтримував регулярний зв'язок з послом й, по суті, стояв біля витоків і був одним з розбудовників російської розвідувальної мережі в Османській імперії й, у тому числі, на Балканах⁸.

Врешті, 3 березня 1711 р. Петро I підписав грамоту до західнобалканських народів. Місія ж її доставляння впала на Саву Рагузинського. І вже 12 квітня Михайло Милорадович, який разом із братом Гаврилом торгував худобою між Валахією і Венецією⁹, перебуваючи в «Букарештіи Монтанской», отримав від капітана Івана Албанеза, котрий раніше перейшов на російську службу, дві грамоти: одну датовану 10 березня за підписом першого міністра графа Г.І. Головкина, другу – від 4 березня, підписану надвірним радником Савою Владиславичем та іншими. Окрім того, було отримано ще 12 грамот «посланы по указу Вашего Царского Величества въ Македонію, и въ Черную Гору, и Херцеговину и у Албанию, и протчим...»¹⁰. В листах, близьких за змістом, сповіщалося, що йому пожалувано чин російського полковника з платнею в 500 золотих червонців та належало: «дабы мы въ той часъ сталь и принель реченныя 12 грамотъ у племени Горы реченныя, кому которая додлежит и стали той часъ единокупно воеваты...»¹¹, а також прохання – писати іншим вірним особам, в тому числі й капітану Алексію (В. Модзалевський припускає, що мова йде про третього брата Олександра Милорадовича),

щоб той підняв на боротьбу хорватів¹². Далі, в «Доношенні Царському Пресветлому Величеству» від 1712 р. йшлося: «...реченны грамотамъ великимъ обещаниємъ обещалися и помилованиємъ, и на граждениємъ мне и наследникомъ моимъ, яко исполнимъ и сотворимъ такое дело, и какъ мы выразумели въ грамотахъ такое повелѣння и заповедь Вашего Царского Пресветлого Величества, — той часъ оставили все свое дело, интересы и стали обслуживати заповеди Вашего Царского Пресветлого Величества, как мнѣ было заповедано... и пошли черезъ турецкую землю съ великимъ страхомъ и трепетомъ, и помощію Божию, и счастиємъ Вашего Царского Пресветлого Величества пришли мы на здравіе у реченные Гору Чорную и въ провинціи и призвали мы преосвященнаго митрополита Данила скендинскаго и черногорскаго, иншіе князи і воеводы, и поглавары черногорские и херцоговинские, и приморские, и албанские»¹³.

Після чого, «Приказасмо имъ и передасмо Царского Пресветлого Величества грамоты из уст сказасмо, колико многосмо, болше — и оныя все тожь зело обрадовались и поклонилися Вашей Царской заповеди, и меня за господина и заповедника приняли единокупно и тожь часъ добровольно стали и почали воевать противъ Турокъ...»¹⁴.

В одному з листів до канцлера Головкина, датованому цим періодом, Милорадович жалівся на протидію венеціанців і латинів, які під страхом смертної кари заборонили продавати йому порох та олово, пускати на нічліг, а також – підбурювали турків оголосити винагороду за його голову. Оцінюючи стан повстанців, що воювали під його проводом, писав: «все это воины добрые, только убогие; пушекъ и прочихъ военныхъ припасов не имѣють»¹⁵.

Між тим, 18 серпня 1711р. вже після укладення Петром I Прутського миру, перший російський торговий консул у Венеції Д.Ф. Боцис, якому окрім торговельних справ було доручено підтримувати зносини з черногорцями, албанцями, греками та іншими народами «побуждая их к войне противъ турокъ», повідомляв: «Из негромонтанов до сего времени собралось с лишком 10 тысяч. И так, как слышится, что полковник Милорадович по должности своей поступил разумно, и извольте ведать, ежели крепкия ваши войска через Дунай пройдут, то учинятся по всей Румели, Македонии и Греции бунты и вооружатся христиане на прогнание общаго врага христианов»¹⁶. За даними І.І. Лещиловської, в загонах Милорадовича перебувало загалом до 30 тисяч представників балканських народів¹⁷. І, навіть, у 1712 р. його черногорські загони продовжували боротьбу проти турок «з государевыми знаменами»¹⁸.

В «Доношенні» М. Милорадовича йдеться про те, що військові дії тривали рік і три місяці. За цей

час «многие турецкие села и деревни и куле распали и разорили, і выжгли по Албаниі и Херцеговинѣ, и многие турки побили и рабе въ полонъ взяли, и смутили ихъ, и устави́ли ихъ противу насъ воевать Турки и Албане, и Херцеговинѣ, и Босонске...»¹⁹.

Підсумовуючи останні події він зазначає, що під час двомісячної турецької облоги «...многие разы съ нимъ бились, и на всех боталияхъ мы побивали и много ихъ погубило»²⁰, і тільки підступом Ахмед-паша зміг розграбувати монастир в Цепіні, зруйнувати келії владики та спалити місцеві селища. «И какъ христиане уведали басурманское великое насилие и едино купно удрисмо на турки и много Турокъ побили и разбили съ помощію Божією и съ щастливою Царского Величества...»²¹.

І врешті, завершуючи звернення до царя, М. Милорадович пише: «...потрадили своего имения за порохъ и за свинець, и за другие воинное дело потребно давалъ княземъ, воеводомъ и поглашаромъ, воиномъ малымъ и великимъ, понеже соединились христиане, все то потрадили что имели отъ родителей своихъ, кроме нашего имения задолжились на оной стране церковнымъ и мирскимъ людемъ а нынѣ обевляемъ Вашему Царскому Пресветлому Величеству про службу и грошекъ и харчъ, за которое намъ неможно пойти на оной страну, для чего просимо и молимо у Вашего Царского Пресветлого Величества: учините намъ милость за нашу верную службу и грошакъ, какъ Вас Господь Богъ по сердцу наставитъ Вашимъ Царскимъ разсмотрениемъ, какъ бы намъ житы подъ Вашим Величествомъ въ Русіи»²².

Варто зазначити, що в розпал бойових дій, 16 квітня 1712 р. в Цетині була підписана грамота до черногорців, у якій автор «Благочестиваго Царя Петра Велика Полковникъ и Кавалиаръ Михайль Милорадовичъ», оголошував жителів Черногорії вільними та обіцяв свободу з рук «Великаго Царя»²³.

Повстанцям під орудою Милорадовича, надсилалися кошти. Так 26 травня 1712 р. Г.І. Головкин писав Сенату, що у Венецію відправлено векселями 6 тисяч рублів, із яких, за порадою Рагузинського, потрібно було передати «посланному наперед сего к сербом полковнику Михаилу Милорадовичю 500 червонных»²⁴.

Восени 1712 р., реагуючи на чутки про укладення між Росією і Туреччиною миру та з огляду на непевне положення балканських повстанців і сумніви щодо можливості продовження боротьби, М. Милорадович залишає Черногорію, охоплену повстанням, відступає в гори ближче до Венеції²⁵, звідки їде в Померанію для зустрічі з Петром I. Скоріше за все, саме в цей час ним і було написане вищезгадане «Донесение».

Із Померанії його направляють до Москви. 26 листопада 1712 р. Г.І. Головкін писав у сенат, щоб полковнику Милорадовичу «до указу быть на Москве, пока об нем Его Влчество определение учинить изволит». По прибутті йому та його свиті (разом із ним приїхало кілька офіцерів та 148 рядових воїнів)²⁶ був виділений двір у Москві на Покровці, поруч із двором Рагузинського. До того ж, усім прибулим було призначене відповідне утримання, сам полковник отримав платню в розмірі 20 рублів на місяць²⁷.

Також існує точка зору наведена Захарієм Орфеліним, в книзі «Житие и славныя дела Петра Великаго самодержца всероссийскаго», виданій у Венеції в 1772 р., за якою роль М. Милорадовича в подіях на Балканах значно занижена. На думку Орфеліна, посланцем, котрий привіз грамоти Милорадовичу був не Іван Албанез, а капітан Іван Лукачевич із Підгориці (за настановою Рагузинського переодягнений у ченця), котрий раніше також вступив на російську службу. Його зустріч із купцем подається як випадкова, сам Милорадович змальовується людиною пронириливою та корисливою і після доставляння грамот не згадується²⁸. Зараз ця версія виглядає дещо сумнівною, оскільки є прямі свідчення ролі І. Албанеза в передачі грамоти Милорадовичу, як з боку першого, так і з боку останнього, а також інформація відносно ролі Милорадовича у вищенаведених подіях, що надходила від численних посланців та агентів російського уряду. Так посол у Відні Урбіх повідомляв Г.І. Головкіну в листі від 20 квітня 1712 р. з посиланням на М. Милорадовича, що православні балканські народи можуть «в середине турецкаго империя великое развращение и вред учинить, ежели токмо малом чем вспоможение учинено будет; и хотя мир с турками следует, то б оных в оной включить и им генеральной пардон исходатайствовать»²⁹.

Збереглася пісня, написана між другою половиною XVIII і першою третьою XIX ст. Петром І Петровичем Негошем, митрополитом і правителем Чорногорії, канонізованим православною церквою під іменем Святого Петра Цетинського.

МИЛОРАДОВИЋ
посланник Петра Великога

Кад Русија с Турском ратоваше,
Петар први руски император
Оправио посланика свога,
Михаила Милорадовића,
Рођенога у Херцеговини,
Да донесе књиге Гори Црној,
Петровићу Данилу владика
И главаром од Горице Црне...

Далі йде мова про загальну радість, що охопила людей через звістку від християнського імператора, про боротьбу з турками, відзначається роль Сави Рагузинського в організації місії на Балканах і висловлюється жаль з приводу від'їзду Милорадовича через поразку християн біля Пруту.

...Михаило пође у Русију,
А остави у рат Црногорце
Како тадер, тако и до сада³⁰.

У кінці 1712 р. Туреччина знову оголосила війну Росії. І вже на початку 1713 р. граф Головкін за наказом царя писав у сенат про те, щоб Милорадовичу «дать персону его царского величества, и к тому денег ему и протчим, почему пристойно. Такожде на военные им потребности к ведению войны учинить дачю, посаветовав о том с... Рагузинским (которой состояние того народа и нужду в том их знает) равномерную, дабы их тем обязать к ведению войны против Турок»³¹.

Поступово новий конфлікт згасає і повторна місія на Балкани не відбувається.

15 травня 1713 р. Милорадович за вдалу організацію повстання проти Туреччини в 1711-1712 рр. був нагороджений в Сенаті портретом Петра І на Андріївській стрічці, прикрашеним діамантами, ціною 420 рублів. Чотирьом його офіцерам було призначено платню і з січня 1714 р. надане окреме житло³².

Варто відзначити сприяння, яке в цей час надавав М. Милорадович монастирю святого Луки в Чорногорії та розвитку сербської культури в цілому. Так, 25 вересня 1714 р. в Москві, «Николе Лекович од Никшича» переписав книгу, котра належала Милорадовичу³³, а 14 січня 1715 р. «...на квартиру господина полковника и кавалиера Михаила Милорадовича» була переписана книга («летопись»), «с великимъ трудомъ и рвениемъ»³⁴.

Наприкінці січня 1715 р. брати Михайло і Гаврило Милорадовичі прибули з Москви до Петербургу, хоча на це не було дозволу царя, він прийняв їх «очень милостливо»³⁵. Вочевидь, саме в цей час і було остаточно вирішене їхнє питання.

Важливою, для розуміння подальших подій, є царська грамота на уряд в Гадяцькому полку, отримана М. Милорадовичем 21 березня 1718 р., в якій Петро І відзначив його заслуги в часи, коли він, отримавши чин полковника відправився «к монте-негринскимъ и другимъ тамошнимъ народамъ» православної віри, «такожь и римскаго закона», «возбуждалъ и поощрялъ тотъ народъ к принятию оружія противъ турокъ, и такимъ своимъ вѣрнымъ и ревностнымъ стараніемъ привелъ въ дѣйствительную съ ними турки войну многое

число тѣхъ народовъ и имѣль подѣ командою своею...», «знатные» військові дії проти турків «учинил», чим врятував від більшого наступу османів і татар на «Царскаго Величества и Малой Россіи» війська³⁶.

Далі, в грамоті йдеться про причини направлення Милорадовича в Україну: «...не могли уже паки туда возвратиться, билъ челомъ намъ, Великому Государю, и всепокорственно просиль, дабы ему опредѣлить чинъ, по заслугамъ его, въ наших малороссійскихъ городахъ, по которому его прошенію, прошедшаго 1715 года іюля 10-го повелѣли Мы, Великій Государь, ему, Михаилу, за оныя его Нам, Великому Государю вѣрныя дѣйствительныя оказанныя службы бытъ Нашею Царскаго Величества Войска Запорожскаго въ Гадяцкомъ полку полковникомъ... и о томъ тогда Наша, Царскаго Величества грамата къ подданному Нашему, Войска Запорожскаго обѣихъ сторонъ Днепра гетману Ивану Ильичу Скоропадскому послана»³⁷.

Знаково, що призначення Милорадовича відбувалося в контексті реалізації пунктів Решетилівських статей, за якими генеральна та полкова старшина мала призначатися особисто царем, а

також – роздачі українських маєтностей Мазепи та його прибічників вірним Петру I людям. Ще до того землі та власність в Україні отримала численна кількість іноземців, в тому числі, сербів, серед яких був і Сава Рагузинський. Тож, вибір Гетьманщини Милорадовичем у своєму «прошенні» до царя видається зовсім не випадковим.

Зрештою, Михайло Милорадович та його люди, в тому числі брати Гаврило й Олександр, отримали майно та посади в Україні. Сам полковник одружився на доньці генерального осавула – Уляні Бутович. А поріднившись із козацькою старшиною, почав активно нагромаджувати власність, подекуди силоміць забираючи її в інших, але, в той же час, цей полковник і кавалер поклав початок одному з найзнатніших українських родів Російської імперії.

Таким чином, у статті розкрито окремі епізоди життя Михайла Милорадовича, розглянуто події, на тлі яких він потрапив на російську службу. Систематизовано та узагальнено факти, що стосуються його біографії. Отримані результати можуть слугувати основою подальших наукових розробок, пов'язаних із вивченням роду Милорадовичів та української еліти в цілому.

ПОСИЛАННЯ

- ¹ Стојановић Љ. Стари српски записи и натписи. – Књ. II. – Београд, 1903. – 482 с. – С. 481.
- ² Милорадович Г.А. Родословная книга черниговского дворянства. – Т.2. – Спб., 1901. – 870 с. – С. 143-145.
- ³ Там само. – С. 130.
- ⁴ Лещиловская И.И. Сербский народ и Россия в XVIII в. – СПб., 2006. – 297 с. – С. 43.
- ⁵ Стојановић Љ. Стари српски записи и натписи. – Књ. II. – Београд, 1903. – 482 с. – С. 18.
- ⁶ Письма и бумаги императора Петра Великаго. – Т. XI. – В.1. – Москва, 1962. – 606 с. – С. 338-339.
- ⁷ Лещиловская И.И. Сербский народ и Россия в XVIII в. – СПб., 2006. – 297 с. – С. 39.
- ⁸ Там само. – С. 280-281.
- ⁹ Орфелин З. Житие и славныя дела государя императора Петра Великаго самодержца всероссийскаго. – Ч. II. – Венеция, 1772. – 364 с. – С. 78-79.
- ¹⁰ Милорадович Г.А. Материалы для истории Южной Руси, изданные Григорием Милорадовичем. – Чернигов, 1858. – 109 с. – С. 30-31.
- ¹¹ Там само. – С. 31-32.
- ¹² Лещиловская И.И. Петр I и Балканы // Вопросы истории – 2001. – № 2. – С. 51-52.
- ¹³ Милорадович Г.А. Материалы для истории Южной Руси, изданные Григорием Милорадовичем. – Чернигов, 1858. – 109 с. – С. 32.
- ¹⁴ Там само. – С. 32.
- ¹⁵ Соловьев С.М. История России с древнейших времен. – Кн.4. – Т. XV
- ¹⁶ Письма и бумаги императора Петра Великаго. – Т. XI. – В.1. – Москва, 1962. – 606 с. – С. 422-423.
- ¹⁷ Лещиловская И.И. Сербский народ и Россия в XVIII в. – СПб., 2006. – 297 с. – С. 46.
- ¹⁸ Письма и бумаги императора Петра Великаго. – Т. XII. – В.1. – Москва, 1975. – 589 с. – С. 425.
- ¹⁹ Милорадович Г.А. Материалы для истории Южной Руси, изданные Григорием Милорадовичем. – Чернигов, 1858. – 109 с. – С. 33.
- ²⁰ Там само. – С. 33.
- ²¹ Там само. – С. 33.
- ²² Там само. – С. 33.
- ²³ Петров П. Н. История родов русского дворянства. – Т.1. – СПб.: Издательство Германа Гоппе, 1886. – 400 с. – С. 291.
- ²⁴ Письма и бумаги императора Петра Великаго. – Т. XII. – В.1. – Москва, 1975. – 589 с. – С. 531.
- ²⁵ Там само. – С. 426.

- ²⁶ Рудяков П. Переселение сербов в Россию в 18 веке в контексте Украинско-сербских исторических связей 18–19 вв. // Сеоба Срба у Руско царство половином 18 века: зборник радова са Међународног научног скупа у Новом Саду, 7-9. маја 2003. – Нови Сад, 2005. – 568 с. – С. 363.
- ²⁷ Лециловская И.И. Сербский народ и Россия в XVIII в. – СПб., 2006. – 297 с. – С. 49.
- ²⁸ Орфелин З. Житие и славныя дела государя императора Петра Великого самодержца всероссийскаго. – Ч.П. – Венеция, 1772. – 364 с. – С. 79-80.
- ²⁹ Костяшов Ю.В. Сербы в Австрийской монархии в XVIII веке: Монография. – Калининград, 1997. – 220 с. – С. 38.
- ³⁰ СВЕТИ ПЕТАР ЦЕТИЊСКИ ПЈЕСМЕ [Електронний ресурс] // СРПСКА ЗЕМЉА ЦРНА ГОРА: ИСТОРИЈА ЦРНЕ ГОРЕ НА ИНТЕРНЕТУ – Режим доступу до журн.: <http://www.njegos.org/petrovics/svpetarpj.htm#mile> (відвідано – листопад 2011 р.).
- ³¹ Лециловская И.И. Сербский народ и Россия в XVIII в. – СПб., 2006. – 297 с. – С. 50.
- ³² Там само. – С. 50.
- ³³ Стојановић Љ. Стари српски записи и натписи. – Књ. II. – Београд, 1903. – 482 с. – С. 31.
- ³⁴ Там само. – С. 35.
- ³⁵ Лециловская И.И. Сербский народ и Россия в XVIII в. – СПб., 2006. – 297 с. – С. 50.
- ³⁶ Модзалевский В.Л. Малороссийский родословник. – Т.3. – Киев, 1912. – 930 с. – С. 291.
- ³⁷ Там само. – С. 291-292.

Pakhil V.V. Research biography of Mikhail Miloradovich against the backdrop of the Balkan policy of Peter I / Dragomanov National Pedagogical University.

This article discusses the biography of Michael Miloradovich in the period prior to his appointment as a Hadiach colonel. It is the first attempt of summary and system analysis of the previous works of historiography relating to his biography against the backdrop of the Balkan policy of Peter I.

Keywords: Michael Miloradovich, Ukraine, Hadiach regiment, Russo-Turkish War (1710–1713), Balkan policy of Peter I, Prut campaign.

Пахиль В.В. Исследование биографии Михаила Милорадовича на фоне балканской политики Петра I / Национальный педагогический университет имени М.П. Драгоманова.

В данной статье рассматривается биография Михаила Милорадовича в период, предшествовавший его назначению Гадяцким полковником. Впервые предпринимается попытка обобщения и системного анализа предыдущего историографического наследия, касающегося его жизненного пути, на фоне балканской политики Петра I.

Ключевые слова: Михаил Милорадович, Украина, Гадяцкий полк, Русско-турецкая война (1710–1713 гг.), балканская политика Петра I, Прутский поход.

*Стаття надійшла до редколегії 27.09.2012
Прийнята до друку 23.10.2012*